

مدیریت مؤثر کلاس

غالباً در کلاس‌هایی که از ابزارهای فناوری مثل کامپیوتر استفاده می‌شود، ظاهر کلاس تغییر می‌کند. فضای کلاس از حالتی که معلم به صورت فعال در جلو تخته درس می‌دهد و دانش‌آموزان به حالتی معمولاً غیرفعال می‌نشینند، خارج می‌شود. سخنرانی در مقابل کلاس، جای خود را به فعالیت دانش‌آموزان می‌دهد. در این گونه کلاس‌ها، پیدا کردن مکان جلو کلاس کار دشواری است، زیرا درس دادن جای خود را به یاد گرفتن داده است. اکنون معلم فقط نقش تسهیل‌کننده و مدیری را دارد که کلاس را سازماندهی و کارها را به دانش‌آموزان محول می‌کند.

گسترش فناوری، پاسخی به نیاز انسان‌ها در جهت حل مشکلات و ایجاد یک زندگی آسان‌تر بود. همان‌طور که پیش‌تر در شماره‌های قبلی نیز گفته شد، استفاده از ابزارهای مختلف فناوری در کلاس، یادگیری را آسان‌تر و دلپذیرتر می‌سازد و آموزش را به امری دانش‌آموز محور تبدیل می‌کند. ولی از سوی دیگر، به کارگیری فناوری در کلاس به همان اندازه که می‌تواند راه حلی مناسب برای رفع بسیاری از موانع آموزش باشد، ممکن است مشکل ساز نیز بشود.

مدیریت منابع فناوری

اما مسئله این جاست که مدیریت و سازماندهی کلاسی که در آن، طرح درس‌های آمیخته با فناوری اجرا می‌شود، کار چندان ساده‌ای نیست. معلم چنین کلاسی باید علاوه بر داشتن ذهنی خلاق، مهارت‌های مدیریت کلاس و استفاده از فناوری را نیز در کنار هم داشته باشد. با استفاده از این توانایی‌هاست که او خواهد توانست دانش‌آموزان را در شناخت، انتخاب و استفاده از مناسب‌ترین ابزارهای فناوری در فعالیت‌های یادگیری مختلف، راهنمایی کند.

کلاس‌هایی که در آن از کامپیوتر استفاده می‌شود،

مدیریت و سازماندهی کلاسی که در آن، طرح درس‌های آمیخته با فناوری اجرا می‌شود، کار چندان ساده‌ای نیست

سپیده شهیدی

بررسی کار بچه‌ها داشته باشد و به آن‌ها بازخوردهای سودمند و به موقع بدهد. بخشی از این بازخوردها، هنگام کار با ابزار فناوری صورت می‌گیرد. برای مثال، پرسش از محتوای یک اینیمیشن در هنگام مشاهده آن یا سؤال از نحوه انجام مراحل یک بازی رایانه‌ای همراه با ارائه دلیل، مثال‌هایی از بازخوردهای سریع‌اند. در این حالت، معلم می‌تواند با سرعت بیشتری اشتباہات دانش‌آموزان را اصلاح کند یا به اشکالات آن‌ها پی ببرد. بخش دیگر این بازخورد به جلسات بعدی کلاس برمنی گردد که دانش‌آموز دیگر ابزار را در دسترس ندارد و معلم می‌تواند اثرات استفاده از فناوری را در مسیر یادگیری او مشاهده کند.

دانش‌آموزان باید نحوه ارتباط با یکدیگر، به اشتراک‌گذاری دانسته‌ها و یادگیری از هم‌دیگر را بیاموزند

آموزش توسط اعضای گروه
روش دیگری که می‌تواند به تسريع و اثربخشی آموزش در کلاس کمک کند، تعلیم دانش‌آموزان قوی‌تر برای کمک به دیگران است. از آن جا که در هنگام کار با ابزارهایی مانند کامپیوتور، تک‌تک دانش‌آموزان نیاز به رسیدگی و توجه دقیق‌تری دارند، این شیوه علاوه بر مرور و تثبیت درس در ذهن خود این دانش‌آموزان، در بهبود روند کلاس و سبک‌تر شدن کار معلم نیز بسیار مؤثر است.

منبع

<http://www.nelliemuller.com/effectiveclassroommanagementstrategiesfortechnology.htm>

نیاز به مدیریت ویژه‌ای دارد. میزان اثربخشی فعالیت‌های یادگیری باید از قبل، توسط معلم بررسی شود و تعداد کامپیوترها با تعداد بچه‌ها تناسب داشته باشد. همواره باید در نظر داشت که سرعت کار دانش‌آموزان مختلف، باهم متفاوت است. حتی در کلاس‌هایی که برای هر نفر یک کامپیوتور وجود دارد، لازم است برای دانش‌آموزان سریع‌العمل تر که کارشان را زود تمام می‌کنند و وقت اضافه می‌آورند، برنامه‌ریزی مناسب انجام گیرد. در غیر این صورت، ممکن است این دانش‌آموزان به فعالیت‌های خارج از موضوع درس مشغول شوند، یا در روند یادگیری دیگران اخلاق ایجاد کنند.

مدیریت کارگروهی

معلم می‌تواند با مشغول کردن دانش‌آموزان به فعالیت‌های مناسب یادگیری، آن‌ها را به چالش بکشد. محققان معتقدند که فعالیت‌های یادگیری مناسب شامل به اشتراک‌گذاری مطالب، مباحثه، استدلال، توضیح، شفاف‌سازی، ایجاد ارتباطات شخصی، با صدای بلند فکر کردن، گوش دادن به بلند فکر کردن دیگران، تفسیر متون و استفاده از فعالیت‌های تدریس-یادگیری در گروه‌های کوچک است. دو دلیل مهم را برای مشغول نگه داشتن بچه‌ها با فعالیت‌های اثربخش فردی، دو تابی یا گروهی، می‌توان ذکر کرد:

اول این که این کار به معلم فرصت می‌دهد تا در مدت زمانی که عده‌ای به انجام فعالیت‌های تعیین شده مشغول‌نلند، با بچه‌ها یا گروه‌های دیگر کار کنند.
دوم این که گروه‌بندی دانش‌آموزان در مدارسی که تعداد کامپیوترها کافی نیست، می‌تواند مشکلات ناشی از این کمبود را تا حدود زیادی برطرف کند.

یادگیری مشارکتی و گروهی، نیازمند کسب مهارت‌های جدید در زمینه همکاری میان دانش‌آموزان است. دانش‌آموزان باید نحوه ارتباط با یکدیگر، به اشتراک‌گذاری دانسته‌ها و یادگیری از هم‌دیگر را بیاموزند. تشکیل گروه‌های دانش‌آموزان در کلاس، نیاز به برنامه‌ریزی دارد. لازم است که معلمان مهارت‌های کار با کامپیوتور و سایر مهارت‌های خاص بچه‌ها را هنگام گروه‌بندی آن‌ها در نظر بگیرند. اگر ناسازگاری‌های رفتاری افراد گروه با هم زیاد است یا نیازهایشان با یکدیگر تفاوت دارد، بهتر است افراد گروه عوض شوند تا ساعت آموزشی کلاس، صرف برطرف کردن مشکلات رفتاری آن‌ها نگردد. هر چند به این مشکلات و نیازها حتماً باید در زمان مقتضی رسیدگی شود تا با برطرف شدن آن‌ها، روند آموزشی کلاس نیز تسريع گردد.

معلم باید برنامه‌های دقیق و منظمی برای نقد و